

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України від 11.09.2003 року № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон № 1160) розглянула проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, фінансового моніторингу» (далі – проект Наказу), разом з додатками, подані листами Міністерства фінансів України (далі – Мінфін) від 04.06.2021 № 26120-01-5/17422, від 12.07.2021 № 26120-01-5/21832, від 22.07.2021 № 26120-03-10/22983 та від 23.07.2021 № 26120-03-5/23248.

За результатами проведеного аналізу проекту Наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону № 1160, ДРС

встановила:

Проектом Наказу пропонується затвердити Положення про здійснення суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, фінансового моніторингу (далі – Положення).

Однак проект Наказу не може бути погодженим у запропонованій редакції з огляду на таке.

Частиною першої розділу I Положення визначено, що воно розроблено відповідно до Закону України від 14 липня 2020 року № 768-IX «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (далі – Закон № 768) та Закону України від 06 грудня 2019 року № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361).

Статтею 17 Закону № 361 встановлено, що ідентифікація (верифікація, встановлення даних) гравця або відвідувача для цілей цього Закону передбачає збір організатором азартних ігор інформації про:

1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи;

30 0221021129 00001

АСУД "ДОК ПРОФ 3"

РІШЕННЯ № 391 від 13.08.2021

Кучер Олексій Володимирович

КЕП Кучер Олексій Володимирович

58E2D9E7F900307B040000003BF53000408B8E00

РІШЕННЯ № 391 від 13.08.2021

2) вік (дату народження) особи;

3) наявність або відсутність особи в Реєстрі осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх.

Ідентифікація (верифікація, встановлення даних) гравця або відвідувача здійснюється працівником організатора азартних ігор під час першого відвідування грального закладу на підставі оригіналу документа, що посвідчує особу та підтверджує вік, а також до моменту прийняття ставки через мережу Інтернет із застосуванням методів ідентифікації та (або) інших методів верифікації, що використовуються відповідно до законодавства про захист персональних даних та правил організатора азартних ігор.

Разом з тим, розділом VI Положення визначається, що під час верифікації клієнта встановлюється, серед іншого, громадянство, місце проживання, або місце перебування, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності).

Крім того верифікація може здійснюватися способами, визначеними у частинах шістнадцятій та двадцятій розділу VI Положення, а розділом VII Положення встановлюються вимоги для здійснення відеоверифікації клієнта.

Також у додатку 2 до Положення вказано, що у анкеті клієнта необхідно зазначати інформацію про ідентифікаційний документ, місце роботи, посаду, контактний телефон, адресу електронної пошти.

З огляду на викладене, способи верифікації та перелік особистих даних клієнта, зазначених у вказаних розділах та додатку до Положення значно розширені, ніж це визначено нормами Закону № 361.

Крім того окремі норми Положення не узгоджуються із діючим законодавством з інших питань. Наприклад, обов'язки суб'єкта господарювання щодо проведення фінмоніторингу, визначені Положенням, можуть мати дію, які відносяться до компетенції правоохоронних органів та органів національної безпеки, зокрема, виявлення серед клієнтів терористів та замороження їх рахунків.

Відповідно до вимог статті 21 Закону № 1160, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ) цього проекту акта.

Згідно з вимогами статті 1 Закону № 1160 документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної політики – є АРВ.

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Наказу містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308

(зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так у розділі I АРВ розробником має бути визначена проблема, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання; визначити причини виникнення проблеми; оцінити важливість проблеми (у разі існування даних, які підтверджують існування проблеми та характеризують її масштаб, навести значення цих даних (у цифровому вимірі)).

Проте подана у цьому розділі інформація, містить тільки опис законодавчих та нормативних вимог, на виконання яких розроблений проект Наказу та перелік завдань, обов'язків та прав суб'єктів господарювання щодо проведення первинного фінансового моніторингу, визначені Законом № 361.

Розробник не аргументує, чому існуюче регулювання потребує затвердження, також відсутні дані у числовій формі, які б підтверджували практичну наявність проблеми, її масштаб та важливість, не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми.

Зазначаємо, що цілі державного регулювання, задекларовані розробником у цьому розділі АРВ не визначають індикаторів зменшення масштабів проблеми, які характеризували б досягнення мети регулювання.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення поставлених цілей» необхідно, зокрема, оцінити кожен з наведених альтернатив та вказати причини відмови від застосування тієї чи іншої альтернативи, а також переваги щодо вибраної альтернативи.

Однак у розділі III АРВ відсутній опис вигод та витрат для держави, громадян та суб'єктів господарювання.

Крім того при здійсненні оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, при визначенні кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, розробником не зазначена кількість цих суб'єктів.

Разом з тим, перелік суб'єктів, які отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності у сфері проведення азартних ігор та лотерей опубліковано на офіційному сайті Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей.

Зауважуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держава, суб'єкти господарювання, громадяни).

Водночас відповідно до вимог статті 4 Закону, одним із принципів державної регуляторної політики є, зокрема, доцільність – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Наголошуємо, що факт відсутності належним чином проведеного економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що також є порушенням принципів ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізму дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог (зазначити, яким чином будуть діяти норми цього акта, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності).

Розділ VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ також заповнено формально. Так розробнику необхідно навести значення прогнозних показників результативності дії регуляторного акта (у кількісному виразі). Слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта, та які підлягають контролю (відстеження результативності).

У даному випадку розробник також не вказав жодних числових значень обов'язкових показників.

Звертаємо увагу, що у наданому АРВ відсутні розрахунки витрат, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, як для суб'єктів господарювання великого і середнього, так і для малого та мікропідприємництва (Тест малого підприємництва).

При цьому серед прямих та адміністративних витрат для суб'єкта господарювання, які потребують розрахунку, можна визначити наступні: забезпечення достатніх ресурсів для функціонування внутрішньої системи протидії відмивання коштів та фінансування тероризму; подання Держфінмоніторингу інформації про операції фінансового моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму; здійснення заходів з належної перевірки клієнта; надання документів на запити Мінфіну; ведення клієнтських рахунків (частина друга розділу другого Положення) тощо.

Таким чином за результатами розгляду положень проекту Наказу та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що даний проект Наказу розроблено без дотримання: ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону; вимог статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Враховуючи вищевикладене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про здійснення суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, фінансового моніторингу».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР

